

ประกาศสำนักงานสถิติแห่งชาติ

เรื่อง รายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการในการสำรวจตัวอย่างหรือสำมะโนประชากรและเคหะ

พ.ศ. ๒๕๕๓

กฎกระทรวงว่าด้วยการสำรวจตัวอย่างหรือสำมะโนประชากรและเคหะ พ.ศ. ๒๕๕๓ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๒๗ ตอน ๓๕ ก วันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๓ กำหนดให้ทำการสำรวจตัวอย่างหรือสำมะโนประชากรและเคหะทั่วราชอาณาจักร เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนและลักษณะประชากรทุกคนในครัวเรือน ณ ที่อยู่อาศัยปกติ ที่พำนัชในวันทำการสำรวจตัวอย่างหรือสำมะโน รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะต่าง ๆ ของที่อยู่อาศัยของประชากรเพื่อประโยชน์ในการนำข้อมูลมาใช้ วางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ กำหนดนโยบาย แผนงานและมาตรการต่าง ๆ เพื่อการบริหารของหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน และใช้เป็นฐานในการคาดประมาณจำนวนประชากรในอนาคต ทำให้สามารถแก้ปัญหาในพื้นที่หรือจุดต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ต่อประชาชนสูงสุด

เพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลในการสำรวจตัวอย่างหรือสำมะโนประชากรและเคหะ พ.ศ. ๒๕๕๓ เป็นไปตามข้อกำหนดในกฎกระทรวงฯ จึงอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. ๒๕๕๐ ประกาศรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการในการสำรวจตัวอย่างหรือสำมะโนประชากรและเคหะ พ.ศ. ๒๕๕๓ ดังต่อไปนี้

๑. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล กำหนดไว้ ๔ ช่องทาง ได้แก่

๑.๑ การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีสัมภาษณ์ โดยมีเจ้าหน้าที่ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ไปสอบถามข้อมูลของสมาชิกทุกคนในครัวเรือนและการออกข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ลงในแบบสอบถาม

๑.๒. การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีทอดแบบ ซึ่งจะใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเฉพาะในกรณีดังต่อไปนี้

๑.๒.๑ กรณีที่เป็นสถานที่ที่ไม่อนุญาตให้นักคอลเกียนออกเข้าไปในพื้นที่

๑.๒.๒ กรณีที่ไม่พบตัวผู้ตอบสัมภาษณ์ พบร้าบาก ไปหลายครั้งไม่พบ

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการทอดแบบนี้ แต่ละครัวเรือนจะดำเนินการกรอกข้อมูลลงในแบบสอบถามเอง และจะมีเจ้าหน้าที่ไปเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากแต่ละครัวเรือนในภายหลัง หรือครัวเรือนสามารถส่งคืนแบบสอบถามทางไปรษณีย์โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

๑.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูลทางอินเตอร์เน็ต โดยให้ผู้ตอบเข้าไปให้ข้อมูลทางเว็บไซต์ www.nso.go.th ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ

๑.๔ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสอบถามทางโทรศัพท์ โดยผู้ตอบสัมภาษณ์ให้สัมภาษณ์ผ่านทางโทรศัพท์ หมายเหตุ ๑๐๑ กด ๖

๒. รายละเอียดของแบบสอบถาม และวิธีการกรอกแบบสอบถาม

๒.๑ แบบสอบถามที่ใช้ในการทำสำมะโนประชากรและเคหะ พ.ศ. ๒๕๕๓ มี ๓ แบบ คือ

๒.๑.๒ แบบนับจด (สปค.๑) เป็นแบบที่ใช้นับและจด บ้าน/อาคาร/สิ่งปลูกสร้างทุกประเภท ไม่ว่าจะมีผู้อยู่อาศัยหรือไม่

๒.๑.๒ แบบแจงนับ (สปค.๒) เป็นแบบที่ใช้บันทึกรายละเอียดของสมาชิกในครัวเรือนทุกคน และรายละเอียดเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยของครัวเรือน โดยพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้กรอกข้อมูลในแบบสอบถามเอง

๒.๑.๓ แบบแจงนับพิเศษ (สปค.๒/๑) เป็นแบบที่ใช้บันทึกรายละเอียดของสมาชิกทุกคน และรายละเอียดเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยของครัวเรือน โดยสมาชิกในครัวเรือนเป็นผู้กรอกข้อมูลในแบบสอบถามเอง

๒.๒ วิธีการกรอกรายการในใบแบบแจงนับ (สปค.๒) มีดังนี้

ตอนที่ ๑ ที่ตั้งครัวเรือน

ข้อ ก.-ง. ให้บันทึกรายละเอียดสถานที่ตั้งของครัวเรือนตามที่เป็นจริงในปัจจุบันให้ครบถ้วน พร้อมทั้งบันทึกรหัสใน

ข้อ ๑. ให้บันทึกประเภทของครัวเรือน ใน

ข้อ ๙. ให้บันทึกเลขลำดับที่ของครัวเรือน ใน

ข้อ ๗. ให้บันทึกสภาพที่สมาร์ชิกในครัวเรือนใช้พูดเป็นประจำในครัวเรือน ลงใน ถ้าพูดภาษาอื่นนอกจากภาษาไทย ให้บันทึกภาษาอื่นที่ใช้งานในแบบ แล้วบันทึกรหัสใน

ข้อ ๘. ให้บันทึกจำนวนสมาชิกในครัวเรือนทั้งหมด ลงในแบบ และบันทึกใน

ตอนที่ ๒ ลักษณะทางประชาราฐ

การบันทึก ลักษณะทางประชาราฐ แต่ละส่วน ถ้าส่วนใดกำหนดให้บันทึกลำดับที่หรือรหัสหรือบันทึกจำนวน ให้บันทึกลำดับที่ หรือรหัสหรือจำนวน ใน ที่กำหนดไว้ให้ถ้าส่วนใดมีการเรียงที่หัวส่วน ให้บันทึกเป็นข้อความ ดังนี้

สدمก' F1 - สدمก' F10 ให้บันทึกทุกคนในครัวเรือน

สدمก' F1 ให้บันทึกลำดับที่ของสมาชิกทุกคนในครัวเรือน

สدمก' F2 ให้บันทึก ชื่อ-สกุลของสมาชิกทุกคนในครัวเรือน

สدمก' F3 ให้บันทึกความเกี่ยวพันของสมาชิกทุกคน ในครัวเรือน

ว่าคนในครัวเรือนมีความเกี่ยวพันอย่างไรกับหัวหน้าครัวเรือน

สدمก' F4 ให้บันทึกประสบการณ์ของสมาชิกทุกคนในครัวเรือน

สدمก' F5 ให้บันทึกอายุเดิมปีบริบูรณ์ ของสมาชิกทุกคน ในครัวเรือน

สدمก' F6 ให้บันทึกหัสเดื่อนที่เกิด ของสมาชิกทุกคนในครัวเรือน

สدمก' F7 ให้บันทึกหัสปีหรือ พ.ศ. ที่เกิด ของสมาชิกทุกคนในครัวเรือน

สدمก' F8 ให้บันทึกศาสนา ของสมาชิกทุกคนในครัวเรือน

สدمก' F9 ให้บันทึกสัญชาติ ของสมาชิกทุกคนในครัวเรือน

สدمก' F10 ให้บันทึกความสามารถชื่อในทะเบียนบ้านของสมาชิกทุกคน ในครัวเรือน

สدمก' F11 - สدمก' F13 ให้ถามเฉพาะผู้ที่มีอายุตั้งแต่ ๓ ปีขึ้นไป โดย

สدمก' F11 ให้บันทึกรหัสชั้นที่กำลังเรียนทั้งระดับและชั้นปี ที่กำลังศึกษาอยู่ของสมาชิกทุกคนในครัวเรือน

สدمก' F12 ให้บันทึกรหัสชั้นสูงสุดที่เรียนจบทั้งระดับและ ชั้นปีที่จบการศึกษาของสมาชิกทุกคนในครัวเรือน

สدمก' F13 ให้บันทึกเฉพาะผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ โดย บันทึกชื่อจังหวัดที่เป็นสถานศึกษาของสมาชิกในครัวเรือนนั้น ถ้าศึกษาอยู่ต่างประเทศ ให้บันทึก รหัส “๙๙”

สدمก' F14 ถามเฉพาะผู้ที่มีอายุตั้งแต่ ๑๐ ปีขึ้นไป ให้บันทึกและลงรหัสการอ่านออกเสียงได้ภาษาไทยและภาษาอื่นของสมาชิกทุกคนในครัวเรือน

สدمก' F15 - สدمก' F17 ตามเฉพาะเพศหญิงที่มีอายุ ตั้งแต่ ๑๓ ปี ขึ้นไป

สدمก' F15 ให้บันทึกรหัสการมีบุตรของหญิงที่คลอดบุตรเอง และบุตรนั้น มีชีวิตอยู่ขณะคลอด

สدمก' F16 ให้บันทึกจำนวนบุตรของหญิงที่ให้กำเนิดเอง และมีชีวิตอยู่ขณะคลอด ทั้งที่อยู่ในครัวเรือนและอยู่ที่อื่น (นับถึงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๓)

สคดมก' F17 ให้บันทึกจำนวนบุตรของหญิงที่ให้กำเนิดเองและมีชีวิต อุ่นประคบรดกที่เสียชีวิตแล้ว (นับถึงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๓)

สคดมก' F18 ตามเฉพาะผู้ที่มีอายุตั้งแต่ ๑๓ ปี ขึ้นไป ให้บันทึกรหัสสถานภาพสมรส

สคดมก' F19 - สคดมก' F22 การทำงานในรอบปีที่แล้ว ตามผู้ที่มีอายุตั้งแต่ ๑๕ ปีขึ้นไป

สคดมก' F19 ให้บันทึกอาชีพหลัก ในรอบปีที่ผ่านมา ตั้งแต่วันที่ ๑ ก.ป. ๒๕๕๒ - ๓๑ ส.ค. ๒๕๕๓

สคดมก' F20 ให้บันทึกประเภทกิจการ/ลักษณะกิจกรรม ของสถานที่ทำงาน

สคดมก' F21 ให้บันทึกรหัสสถานภาพการทำงาน

สคดมก' F22 ให้บันทึกสถานที่ทำงาน

- ถ้าทำงานในประเทศไทย ให้บันทึก ชื่อจังหวัด ที่เป็นสถานที่ทำงาน

- ถ้าทำงานต่างประเทศ ให้บันทึก รหัส “๗๔”

สคดมก' F23 - สคดมก' F27 การเขย่ากัน ให้ถามทุกคน

สคดมก' F23 ให้บันทึกจังหวัดหรือประเทศที่เกิดของสมาชิกทุกคน
ในครัวเรือน

สคดมก' F24 ให้บันทึกรหัสระยะเวลาจำนวนปีที่ติดต่อกัน ในการ
อยู่อาศัย ในเขตเทศบาล/อบต.

สคดมก' F25 บันทึกเฉพาะผู้ที่บันทึก รหัส ๐ - ๕ ในสคดมก' F24 โดยให้
บันทึกชื่ออำเภอ จังหวัดหรือประเทศ ที่อยู่สุดท้ายก่อนย้ายมาอยู่ที่เทศบาล/อบต.นี้

สคดมก' F26 ตามเฉพาะผู้ที่เขย่ากันภายในประเทศให้บันทึกรหัส
เทศบาล/อบต. ที่เขย่ามา

สคดมก' F27 ให้บันทึกรหัสของสาเหตุที่เขยามาอยู่ในที่อยู่ปัจจุบัน

สคดมก' F28 ให้บันทึกรหัสของลักษณะความพิการที่เห็นเด่นชัดของ
สมาชิกในครัวเรือน

สคดมก' F29 ให้บันทึกรหัส ผู้ตอบสัมภาษณ์

ตอนที่ ๓ ลักษณะการอยู่อาศัยของครัวเรือนส่วนบุคคล

ข้อ H1. ให้บันทึกรหัสประเภทของที่อยู่อาศัยที่ครัวเรือนอาศัยอยู่
โดยพิจารณาจากตัวบ้าน

ข้อ H2. ครัวเรือนที่บันทึกรหัส ๑ - ๕ ในข้อ H1. ให้บันทึกรหัสของวัสดุที่ใช้ในการก่อสร้างที่อยู่อาศัยที่ครัวเรือนอาศัยอยู่

ข้อ H3. ให้บันทึกรหัสลักษณะการครอบครองที่อยู่อาศัยของคนในครัวเรือน (ไม่รวมที่ดิน)

ข้อ H4. ครัวเรือนที่บันทึกรหัส ๑ - ๓ ในข้อ H3. ให้บันทึกรหัสการครอบครองที่ดินที่เป็นที่ตั้งของที่อยู่อาศัย

ข้อ H5. ให้บันทึกจำนวนห้องนอนและห้องอื่น ๆ ที่ใช้งานของสมาชิกในครัวเรือนที่อาศัยอยู่

ข้อ H6. ให้บันทึกสสารใช้แสงสว่างในครัวเรือนที่อาศัยอยู่

ข้อ H7. ให้บันทึกชนิดของเชื้อเพลิงที่ใช้ในการประกอบอาหารของครัวเรือนที่อาศัยอยู่

ข้อ H8. ให้บันทึกชนิดของส้วมที่ใช้ในครัวเรือนที่อาศัยอยู่

ข้อ H9A. ให้บันทึกประเภทของน้ำที่ใช้ดื่มในครัวเรือนที่อาศัยอยู่

ข้อ H9B. ให้บันทึกประเภทของน้ำใช้ที่ใช้ในครัวเรือนที่อาศัยอยู่

ข้อ H10A-H10L. ให้บันทึกสสารเป็นเจ้าของเครื่องใช้ในครัวเรือนที่อาศัยอยู่

รหัส “๑” เป็นเจ้าของ

รหัส “๐” ไม่เป็นเจ้าของ

การเป็นเจ้าของเครื่องใช้ในครัวเรือน หมายถึง สมาชิกคนใดคนหนึ่งเป็นเจ้าของเครื่องใช้ต่าง ๆ ในวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๓ และ เครื่องใช้ดังกล่าวต้องสามารถใช้งานได้ (ไม่รวมเครื่องใช้ที่มีไว้ขายหรือมีค่าเสื่อมฯลฯ)

ข้อ H11A-H11C. ให้บันทึกสสารมีอุปกรณ์/การใช้เทคโนโลยีในครัวเรือนที่อาศัยอยู่

รหัส “๑” มี

รหัส “๐” ไม่มี

๓. ระยะเวลาที่พนักงานเข้าหน้าที่จะออกสอบถาม หรือส่งแบบสอบถาม คือ ระยะเวลาระหว่างวันที่ ๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๕๓

๔. ระยะเวลาที่บุคคลซึ่งจะต้องกรอกแบบสอบถามจะส่งคืนแบบสอบถามที่ได้กรอกรายการแล้วแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ คือ ระยะเวลาระหว่างวันที่ ๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๕๓

๕. ข้อมูลอื่นที่ประชาชนควรทราบ

๕.๑ ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจตัวอย่างหรือสำมะโนประชากรและเคหะ พ.ศ. ๒๕๕๓ ไม่เกี่ยวข้องใด ๆ ต่อการเก็บภาษีบุคคล หรือภาษีอื่น ๆ และไม่เกี่ยวกับสถานภาพการอยู่อาศัยของบุคคล

๕.๒ พระราชบัญญัติสถาบัน พ.ศ. ๑๙๕๐ มาตรา ๑๙ มาตรา ๑๕ และ มาตรา ๒๐ กำหนดให้เป็นหน้าที่ของบุคคลที่จะต้องให้ข้อมูลตามวิธีการที่กำหนดในประกาศนี้ และ กำหนดโทษทางอาญาสำหรับผู้ที่ฝ่าฝืน ดังนี้

๕.๒.๑ ผู้ใดไม่ให้ข้อมูล หรือ ไม่กรอกแบบสอบถามตามวิธีการที่กำหนดในประกาศนี้ หรือไม่ส่งคืนแบบสอบถามที่ได้กรอกรายการแล้วแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ ภายในระยะเวลาที่กำหนดในประกาศนี้ หรือ ไม่ให้ความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งเข้าไปในอาคาร หรือที่ทำการของบุคคลซึ่งจะต้องให้ข้อมูลหรือกรอกแบบสอบถาม ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้น ถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาอื่นใดที่บุคคล ซึ่งจะต้องให้ข้อมูลได้แจ้งให้ทราบ เพื่อสอบถามข้อมูล หรือดำเนินการกรอกแบบสอบถาม หรือเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ได้แสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลนั้นแล้ว ต้องระวังโทษปรับไม่เกินสามพันบาท

๕.๒.๒ บุคคลซึ่งมีหน้าที่จะต้องให้ข้อมูล หมายถึง ประชาชนทุกคน ในครัวเรือน ณ ที่อยู่อาศัยปกติ ที่พำนัชวันทำการสำรวจตัวอย่างหรือสำมะโน ได้แก่

(๑) คนไทยทุกคนซึ่งอาศัยอยู่ในประเทศไทย ในวันที่ทำการสำรวจตัวอย่างหรือสำมะโน

(๒) คนไทยและคนต่างด้าวซึ่งมีที่อยู่อาศัยปกติในประเทศไทย แต่ในวันที่ทำการสำรวจตัวอย่างหรือสำมะโนได้ไปฝึกภาคช้อนรน เดินเรือทะเล เดินทางไปหรืออยู่ในต่างประเทศเป็นการชั่วคราว โดยไม่ได้ตั้งใจจะตั้งหลักแหล่ง

(๓) เจ้าหน้าที่ฝ่ายพลเรือนและทหาร รวมทั้งคณะทูตและคณะผู้แทนต่างประเทศ ของประเทศไทยพร้อมทั้งครอบครัวซึ่งอยู่ประจำในต่างประเทศ

(๔) คนต่างด้าวซึ่งเข้ามาอยู่ในประเทศไทย เป็นระยะเวลาสามเดือนขึ้นไป นับถึงวันที่ทำการสำรวจตัวอย่างหรือสำมะโน และให้หมายความรวมถึงบุตรที่เกิดจากคนต่างด้าว ที่ยังอาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นระยะเวลาเกินกว่าสามเดือนด้วย

บุคคลซึ่งมีหน้าที่จะต้องให้ข้อมูลตาม (๑)-(๔) ที่งใจให้ข้อมูลเป็นเท็จ ต้องระวังโภชนาคไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือห้าสิบห้าร้อยบาท ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องตามความเป็นจริง

๕.๓ พระราชบัญญัติสถาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดมาตรการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อเป็นหลักประกันว่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้ซึ่งต้องให้ข้อมูลโดยกำหนดคงทลงโภชนาคไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือห้าสิบห้าร้อยบาท ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนข้อห้าม ดังต่อไปนี้

๕.๓.๑ ห้ามผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสถาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ หรือผู้มีหน้าที่เก็บรักษาที่เปิดเผยข้อมูลเฉพาะบุคคลหรือเฉพาะรายที่ได้มาตามพระราชบัญญัตินี้ ต่อบุคคลซึ่งไม่มีหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่

(๑) เป็นการเปิดเผยเพื่อประโยชน์แก่การสอบสวนหรือการพิจารณาคดีที่ต้องหาร่างทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) เป็นการเปิดเผยต่อ ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐ เพื่อประโยชน์ในการจัดทำสถิติ วิเคราะห์ หรือวิจัย ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของข้อมูล และต้องไม่ระบุหรือเปิดเผยถึงเจ้าของข้อมูล

๕.๓.๒ ห้ามผู้ปฏิบัติหน้าที่ในส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือสำนักงานสถิติแห่งชาตินำข้อมูลเฉพาะบุคคล หรือเฉพาะรายที่เจ้าของข้อมูลได้ให้ไว้ หรือกรอกแบบสอบถามไปใช้ในกิจการอื่น นอกเหนือจากการจัดทำสถิติวิเคราะห์ หรือวิจัย

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

จีราวรณ บุญเพิ่ม

ผู้อำนวยการสำนักงานสถิติแห่งชาติ